

Европейска Зелена Сделка за градовете

Номер на проект: 2020-1-EL01-KA204-078877

IO1: Методология за оценка за
оценяване/създаване на местни политики за
Европейската зелена сделка

O1. A.1.:

Отчет за събраните въпросници

Редактирано от PRISM

Съдържание

Въведение.....	3
Анализ на резултатите от въпросници във всички партньорски страни	5
Методология за оценка за оценяване/създаване на местни политики на Европейската зелена сделка: първи съображения.....	29

Въведение

EGD4CITIES е европейски проект, насочен към предоставяне на обучителни материали за служителите на местните власти за това как да прилагат Европейския зелен договор на практика на местно ниво и да спазват Цел 13 на ООН за устойчиво развитие „Вземете спешни действия за борба с изменението на климата и неговите въздействия“, ЦУР 11 „Направете градовете и населените места приобщаващи, безопасни, устойчиви и устойчиви“, както и към съответните цели на други ЦУР.

Проектът има за цел да включи местните власти, които отговарят за различни екологични услуги, свързани с шума или замърсяването на въздуха, изхвърляне на отпадъци, образование и защита на потребителите или градско планиране, които пряко засягат здравето на местните граждани и влияят върху околната среда. Специфичната цел на проекта е да подпомогне служителите на местните власти и лидерите на НПО за ангажиране с промяната, развиване на зелени секторни умения и насърчаване на лидерски умения, креативност, социално-образователно и професионално развитие чрез действия на местните власти и НПО.

Очаквани резултати

- Промяна на начина на мислене на различните градове в страните на партньора към по-всеобхватен подход, насърчаващ изменението на климата и екологичните проблеми
- Създаден нов интегриран подход за създаване на реално въздействие чрез балансирана и синергична връзка между местните власти, академични изследвания и иновации и съчетаване на изискванията на частните и публичните крайни потребители
- Разпространете семето, стимулирайте нови и авангардни интегрирани дейности и разработвайте действия, предназначени да реагират успешно на съвременните предизвикателства.
- Предлага нови възможности за внедряване на професионални умения, представляващи интерес за служителите на местните власти.

Проектът разработи първия интелектуален резултат, **„Методология за оценка за валоризиране, създаване на местни политики на Европейската зелена сделка“**. Методологията за оценка е насочена към служителите и представители на местните власти, занимаващи се с екологични и климатични цели на местно ниво. Неговата специфична цел е да осигури основата за разработването на общ документ, който може да се използва от местните власти, за да се засили ролята им за подпомагане осигуряването на изменението на климата. Методологията е предназначена за служители на местната власт, когато информират и подкрепят избрани членове, кметове и висши мениджъри по въпроси на околната среда.

Тази методология ще насърчи полезни източници на данни, насоки, шаблони и доказателства, както и примери от местните власти и други ключови заинтересовани страни. Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Важна част от този интелектуален резултат беше създаването и разпространението на специализиран въпросник, предназначен да проучи правилата, приоритетите, принципите, институционалните подходи, най-добрите практики и да изследва областите на политиката в рамките на Европейския зелен пакт на местно ниво. Изследването, базирано на тези въпросници, беше важно за изграждане на методология за оценка на IO1, за да се отговори на размера и целевата група за втората фаза (IO1.A.2) за най-добрите практики. Всеки партньор трябваше да събере минимално количество от 20 въпросника (15 политици/държавни служители и 5 служители на НПО). Въпросникът беше полезен за установяване на критериите за идентифициране на добри практики и политики. След събирането на въпросниците, PRISM подготви шаблона за интервю за O1.A2., поддейността, включена в IO1, която предвиждаше организирането на интервюта и събирането на най-добри практики във всички страни благодарение на индивидуални интервюта с политици и държавни служители, занимаващи се с зелени политики на местно ниво. След няколко кръга от коментари и обратна връзка от всички партньори в консорциума, PRISM разработи окончателната версия на въпросника, който беше направен от държавни служители и политици във всички партньорски страни и беше основата за пилотното изследване, представено в този доклад.

На следващите страници PRISM Impresa Sociale Srl, водещ партньор на IO1, представя IO1. A1 „Доклад за събраните въпросници“, сравнителен анализ на резултатите, получени от специализираните въпросници, събрани във всички страни партньори, и първи проект на Методологията за оценка.

Анализ на резултатите от въпросници във всички партньорски страни

1. Обща информация за респондентите

България

В България **69,7%** от организациите, представени от респондентите, са **местни публични органи**, **25% неправителствени организации**, **5,3%** представляват други видове организации.

58,3% от градовете имат 0-25 000 жители, **41,7%** 100 001-500 000. Респондентите са предимно експерти по въпроси на околната среда. Те работят на длъжността си повече от 10 години (**41,7%**), за 0-2 години **25%**, за 3-5 години и 6-10 години **16,7%**. **75%** са на възраст между 41 и 55 години.

Кипър

В Кипър **70%** от организациите, представени от респондентите, са местни публични органи, **25%** неправителствени организации/сдружения, **5%** доставчици на обществени услуги.

80% от градовете имат 25 001-50 000 жители, **10%** 50 001-100 000. Респондентите са предимно държавни служители. Работят на длъжността си повече от 10 години (**35%**), за 6-10 години **25%**, за 3-5 години **25%**.

50% са мъже и **50%** жени. Възраст на анкетираните: **45%** 41-55 години; **40%** 30-40 години; **10%** 18-29 години; **5%** 56 – 65 години.

Гърция

В Гърция **78%** от организациите, представени от респондентите, са **местни публични органи**, **18% неправителствена организация/сдружение**.

22% от градовете имат 50 001-100 000 и 0-25 000. **17%** имат 25 001-50 000 и 100 001-500 000.

Респондентите са предимно държавни служители и политици. Те работят на длъжността си повече от 10 години (**26%**), за 6-10 години **26%**, за 3-5 години **26%**.

80% са мъже и **20%** жени. Възраст на анкетираните: **69%** 41-55 години; **13%** 56 – 65 години; **9%** 30-40 години; **9%** 18-29 години;

Италия

В Италия **50%** от анкетираните организации са **публични органи** и **45% НПО**. **35%** представляват 500 001-1 000 000 **граждани**, **30%** 0-25 000 граждани, **10%** останалите категории. Представените роли са еднакво

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

смесени: държавни служители и членове на НПО. 50% работят повече от 10 години на позицията си, а 25% работят само 0-2 години. 75% от анкетиранияте са мъже, 25% жени. Възраст на анкетиранияте: 50% 41-55 години; 30% 30-40 години; 20% 56 – 65 години.

Полша

В Полша **80%** от представените организации са **публични органи** и **20% НПО**. **44%** са малки градове (0-25 000 **жители**), 16% са градове с 25 001-50 000 и над 1 000 000 жители. Пълните данни за размера на представените градове са на фигура 2. Обхванатите роли варират от супервайзор до майор, президент или вицепрезидент. 44,1% работят повече от 10 години на настоящата позиция, 22,9% само 0-2 години, 20,3% за 3-5 години. 40% са мъже, 60% са жени. Възрастта е разделена така: 18-29 – 4%, 30-40 – 20%, 41-55 – 44%, 56-65 – 28%, над 65 – 4%

Ирландия

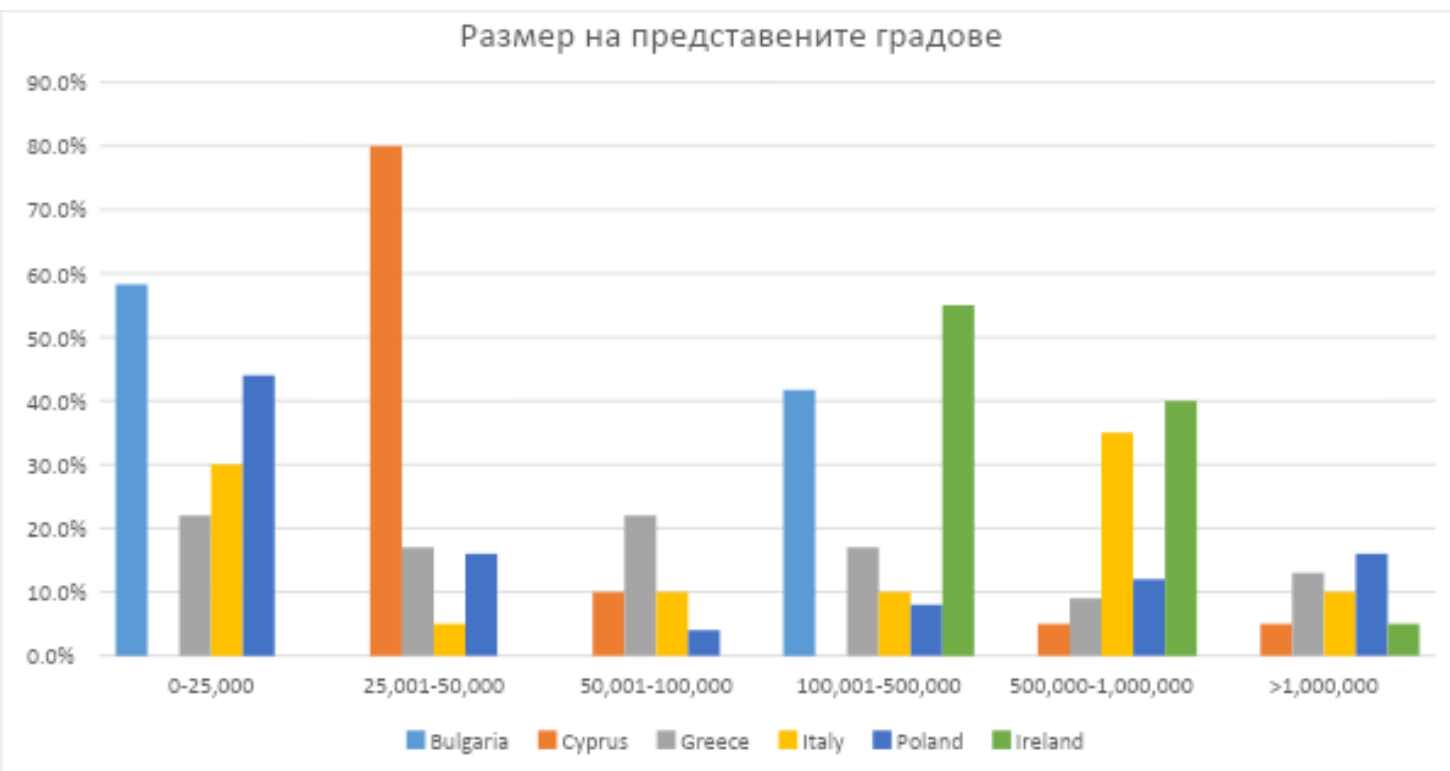
В Ирландия **90%** от представените организации са **публични органи**, **10% неправителствени организации**. **55%** са имали 100 001 - 500 000 **граждани**, а **40%** 500 001 - 1 000 000 граждани. По-голямата част от респондентите бяха служители по жилищно настаняване, мениджъри за развитие на общността, администратори. 55% са работили 3-5 години на настоящата позиция, 35% повече от 10 години. 55% от анкетиранияте са мъже, 45% жени. Възрастта на респондентите варира от 30 до 65 години.

Ако искаме да сравним резултатите във всички страни партньори с графика, следващата диаграма обобщава сравнените данни от въпросниците за точка 1: Обща информация за респондентите:

Таблица 1: Представени организации от респондентите

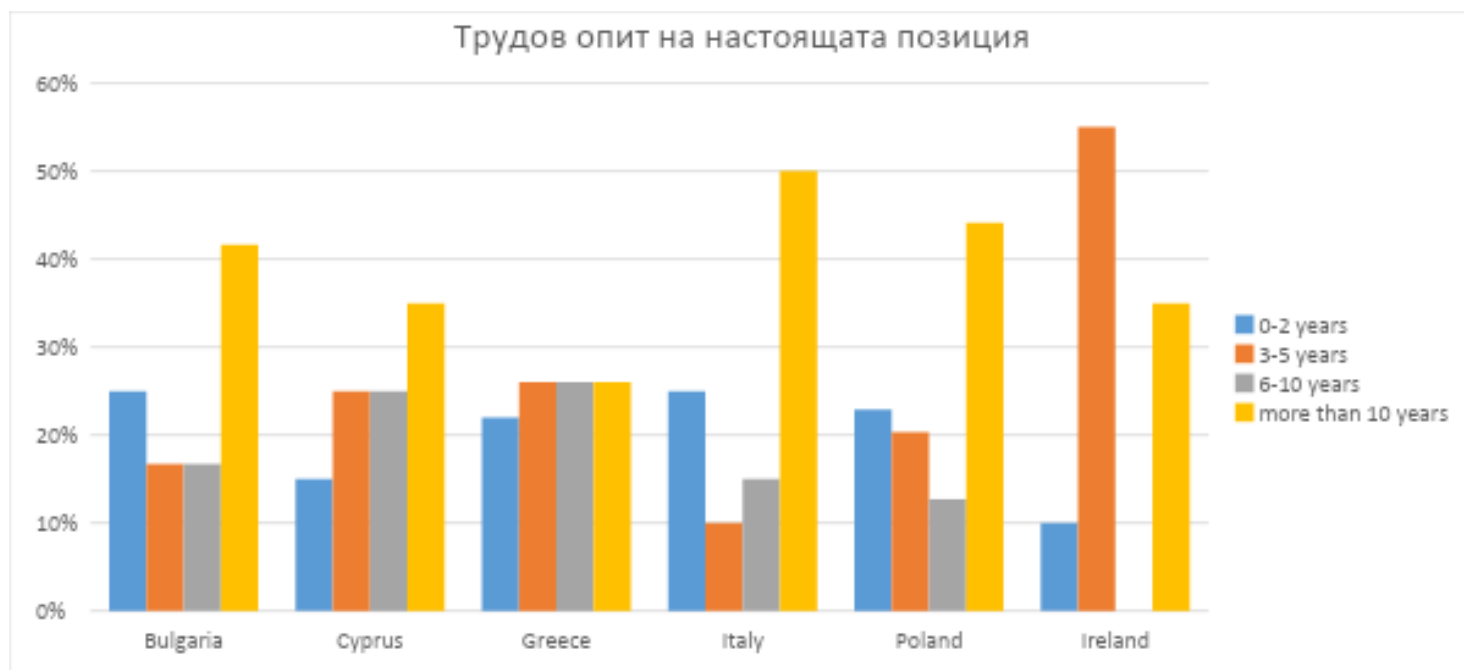
Във всички страни партньори основните респонденти представляваха местни публични органи.

Таблица 2: Размер на представените градове

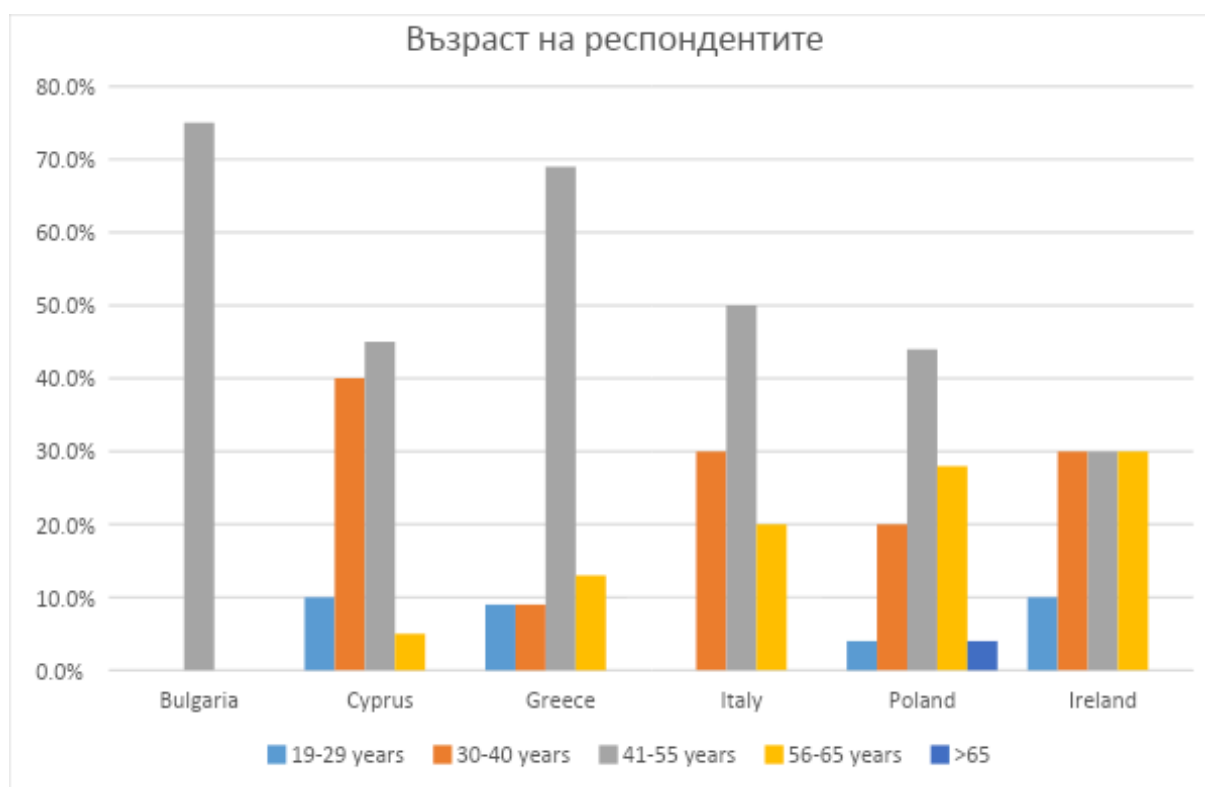
В Италия всички размери на градовете имат резултат, докато в останалите страни партньори размерът на представените градове варира: от България с малки градове, до Кипър с малки и средни градове, до Ирландия с големи градове.

Таблица 3: Години опит на настоящата позиция на респондентите

Трудовият опит във всички страни партньори няма специфична еднородност: подобен е в Кипър и Гърция, в България и Полша. Да се отбележи младият служебен опит на мнозинството от респондентите в Ирландия. В Италия преобладава дългогодишният трудов стаж.

Таблица 4: Възраст на респондентите

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Най-застъпената възраст е 41-55 години във всички страни.

1. Степен на познаване на EGD сред заинтересованите страни

България

41,7% имат средно ниво на познания за устойчивото развитие на ООН или целите на околната среда и климата, следвани от 30%, деклариращи високо ниво на знания. 25% декларираат, че имат високо и средно ниво на знания.

91,7% са чували за EGD или Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. **50%** казаха, че знаят какво представлява Фондът за справедлив преход, докато **50%** отговориха, че **не знаят**.

За всички приоритети на EGD респондентите казаха, че техните местни администрации обмислят политиката за устойчивост или че тези политики са в ход. Почти никой не каза, че политиките са завършени или ще бъдат завършени след една/две години.

Кипър

45% имат високо ниво на познания за устойчивото развитие на ООН или целите на околната среда и климата, следвани от 30% декларираат средно ниво на знания. Само 15% декларираат, че имат много високо ниво на знания.

90% са чували за EGD или Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. 45% казаха, че знаят какво представлява Фондът за справедлив преход, докато 55% отговориха, че не знаят.

Относно приоритетите от EGD, прилагани от местните съвети в рамките на местната политика за устойчивост... като цяло в Кипър има желание за прилагане и въвеждане на приоритетите на EGD в местните политики. Повечето отговори считат, че приоритетите на EGD са в ход, докато вторият вариант е той да бъде разгледан за по-нататъшно изпълнение. Според резултатите повечето респонденти показаха положителна нагласа да направят Кипър по-устойчив и ефективен.

Относно институционалния подход на администрацията/НПО към устойчивост, **80% отговориха, че „те просто следват националните закони и препоръки“**; 25% отговарят, че „те просто следват международните закони и препоръки“; 15% отговориха, че „използват проактивен подход“; 15% отговориха, че „те просто следват регионалните закони (законодателството на ЕС или вътрешните регионални разпоредби) и препоръките

Що се отнася до **„Преход към по-устойчива общност от местните администрации“**, **50% „в момента са в процес на изготвяне на такъв**

план/стратегия”, 25% „ще изготвят план/стратегия в бъдеще”, 15% „вече са такъв план/стратегия”.

Таблица 5: Преход към по-устойчива общност от местните администрации в Кипър

Гърция

57% имат високо ниво на познания за устойчивото развитие на ООН или целите на околната среда и климата, следвани от **22%, деклариращи умерено ниво на знания**. Само 17% декларираат, че имат много високо ниво на знания.

87% са чували за EGD или Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. 74% казаха, че знаят какво представлява Фондът за справедлив преход, докато 26% отговориха, че не знаят.

За всички приоритети на EGD респондентите казаха, че техните местни администрации обмислят политиката за устойчивост или че тези политики са в ход. **Малко респонденти казаха, че политиките са завършени или ще бъдат завършени след една/две години.**

Италия

40% декларираат, че са запознати с устойчивото развитие на ООН на средно ниво, **30%** са запознати на високо ниво, само **10% на ниско ниво**. **70% са чували** за EGD или Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. 35% казаха, че познават Фонда за справедлив преход. **65% казаха Не.**

Като цяло в Италия градските съвети са бавни в прилагането и въвеждането на приоритетите на EGD в своите местни политики. Според резултатите повечето градски съвети все още мислят за план или са в процес на завършване на планове, за да направят своите градове по-устойчиви и ефективни.

Полша

36% казват, че имат високо ниво на познаване на политиките за EGD, 24% средно ниво, 20% средно ниво. **84% са чували** за EGD или Програмата за

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

устойчиво развитие до 2030 г. **72% познават Фонда за справедлив преход.** Като цяло в Полша градските съвети са бавни в прилагането и въвеждането на приоритетите на EGD в своите местни политики. Според резултатите повечето градски съвети все още мислят за план или са в процес на завършване на планове, за да направят своите градове по-устойчиви и ефективни.

Ирландия

40% казаха, че имат умерено ниво на познаване на политиките за EGD, **30% ниско ниво, 20% високо ниво. 90% са чували за EGD или Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. 30% познават Фонда за справедлив преход.** Като цяло в Ирландия местните власти работят за прилагането на приоритетите на EGD в местните си политики, като много от тях заявяват, че те са в ход. Струва си да се отбележи, че по отношение на биоразнообразието например местните власти са длъжни да имат изготвен план и в резултат нивото на пълнота е по-високо при този приоритет. Според резултатите значителен процент от служителите на местните власти все още са на етап обмисляне по отношение на техните политики, стратегии и практики. Освен това, **в сравнение с нивото на знания по темата, има значителна възможност проектът EGD4Cities да даде положителен принос към обучението.**

Таблица 6: Графика, сравняваща данните от раздел 2

Европейската зелена сделка е добре позната във всички страни, по-малко от Фонда за справедлив преход с наистина ниски проценти в Ирландия и Италия.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

2. Влиянието на пандемията върху зелените политики

България

41,7% от респондентите казаха, че пандемията от COVID-19 е засегнала техните местни политики/действия за прилагане на плана за устойчивост; 33,3% са казали Не.

На въпроса: „Мислите ли, че пандемията от COVID-19 ще бъде възможност за смекчаване и адаптиране към изменението на климата?“ 33,3% казаха: „Да, поуците, извлечени от COVID-19, може да са приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“; и: „Рано е да се каже“; 16,6% казаха: „Не, тази пандемия е отделен въпрос и не може да бъде свързана с адаптирането към изменението на климата като цяло“ и „Да, уроците, извлечени от COVID-19, ще бъдат приложими за бъдещи кризи на изменението на климата“.

Кипър

65% декларират, че техните местни политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост са били засегнати от COVID-19. 15% декларират, че техните местни политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост не са били засегнати от COVID-19. 5% отговориха, че техните местни политики/действия за прилагането на плановете за устойчивост са били засегнати от COVID-19 по финансов начин. 5% отговориха, че приоритетите им са променени. 5% отговориха, че санитарните мерки затрудняват изпълнението на действия за опазване на околната среда. 5% казаха, че има ограничение на дейностите на организацията поради COVID-19.

На въпроса: „Мислите ли, че пандемията от COVID-19 ще бъде възможност за смекчаване и адаптиране към изменението на климата?“ **50% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, ще бъдат приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“; 35% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, може да са приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“; 10% казаха: „Рано е да се каже“; 5% казаха: „Не, тази пандемия е отделен въпрос и не може да бъде свързана с адаптирането към изменението на климата като цяло“.**

Гърция

48% декларират, че техните местни политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост са били засегнати от COVID-19. 48% декларират, че техните местни политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост не са били засегнати от COVID-19.

На въпроса: „Мислите ли, че пандемията от COVID-19 ще бъде възможност за смекчаване и адаптиране към изменението на климата?“ 57% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, може да са приложими за бъдеща криза с изменението на климата“; 21% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, ще бъдат приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“; 16% казаха: „Не, тази пандемия е отделен въпрос и не може да бъде свързана с адаптирането към изменението на климата като цяло“.

Италия

75% от респондентите декларират, че техните политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост не са били засегнати от COVID-19. 25% казаха, че техните плановете/действия са били засегнати от пандемията, които са били забавени. 35% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, ще бъдат приложими за бъдеща криза с изменението на климата“; 30% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, може да са приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“; 30% казаха: „Рано е да се каже“; 5% казаха: „Не, тази пандемия е отделен въпрос и не може да бъде свързана с адаптирането към изменението на климата като цяло“.

Полша

52% от местните администратори смятат, че пандемията от COVID-19 е засегнала техните местни политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост. Те уточниха, че пандемията е засегнала политиките им по следните начини:

- „Липса на стимули за общините“;
- „Забавяне, спиране, изоставяне при изпълнението на много задачи“;
- „Забавяне на инвестиционния процес“;
- „За сроковете за изпълнение на коригиращи мерки“;
- „Липса на възможност за директен контакт с обществеността, липса на възможност за масови действия“;
- „Многобройни проблеми и трудности при изпълнение на проекти по опазване на въздуха и климата“;
- „Поради намаляване на бюджетните средства, намаляване на общинските инвестиции“;
- „Финансови ограничения“;

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

- „Липса на контакти между хората“;
- „Липса на възможности за популяризиране на ВЕИ по време на традиционно организирани срещи“.

40% изразиха мнение, че поуците, извлечени от COVID-19, могат да бъдат приложими за бъдеща криза с изменението на климата; 36% казват, че е твърде рано да се каже.

Ирландия

10% от респондентите декларират, че техните политики/действия за прилагане на плановете за устойчивост не са били засегнати от COVID-19. 50% казаха, че техните плановете/действия са били засегнати от пандемията поради преместване на ресурси за борба с COVID-19. 40% от респондентите не са сигурни за ефекта на COVID-19 върху плановете на техните организации. **55% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, ще бъдат приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“.** 45% казаха: „Да, уроците, извлечени от COVID-19, може да са приложими за бъдещи кризи, свързани с изменението на климата“.

Сравнявайки данните от всички партньорски страни, можем да синтезираме данните в следната графика:

Таблица 7: Въздействие на пандемията върху местните зелени политики

The biggest impact of COVID on local green policies was registered in Cyprus, Poland and Ireland. The pandemic as an opportunity for climate change fight has an irregular path in all partner countries with similarities only in Cyprus and Ireland.

3. Действията, предприети на местно ниво

България

50% просто следват регионалните закони (законодателството на ЕС или вътрешните регионални разпоредби) и препоръките, 41,7% Ние просто следваме националните закони и препоръки, 33,3% използват проактивен подход

25% казаха, че местната им администрация има план/стратегия за устойчивост; 25% са отговорили с Не, не са готови главно защото нямат финансови възможности; 16,7% не знаят; 8,3% в момента са в процес на изготвяне на такъв план/стратегия; 8,3% ще изготвят план/стратегия в бъдеще; 8,3% Не, не сме готови най-вече защото нямаме административен капацитет.

Като цяло изглежда, **че малко местни администрации/НПО са предприели пълни действия по отношение на EGD.** Повечето от местните администрации/НПО в България изглежда не се опитват да приемат по-голямата част от EGD. Като се има предвид това, има необходимост за подобрене и е необходима допълнителна подкрепа, за да се насърчат местните политики към устойчивост.

Сред най-добрите практики, споменати от респондентите, ето списък:

- Трансграничен център за син растеж и иновации, иницииран като част от проекта Rumore. Изпълнението на проекта е в ход. Изпълнено от друга организация
- Изграждане на инсталация за третиране на биоразградими отпадъци с оползотворяване на енергия
- Ремонт на многофамилни и еднофамилни сгради
- Опазване на екосистемите и биоразнообразието;
- Въвеждане на мерки за енергийна ефективност в административни и жилищни сгради
- Изграждане на фотоволтаични паркове
- Устойчива и интелигентна мобилност;
- Енергийно и ресурсно ефективни сгради

Като цяло **публичните органи и НПО общуват повече с гражданите и активно повишават осведомеността относно устойчивите политики и действията, свързани със Зеления пакт.** Те също така събират обратна връзка относно тези политики и действията, свързани със Зелената сделка.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Действията им спрямо заинтересованите страни/бизнеса са по-малко ефективни и усилията им са по-малко според респондентите.

Кипър

Като цяло изглежда, че **малко местни администрации/НПО са предприели пълни действия по отношение на EGD**. Въпреки това **повечето местни администрации/НПО в Кипър изглежда се опитват да приемат по-голямата част от EGD, тъй като техните отговори се движат в рамките на приемливи нива**. Необходимо е място за подобрене и допълнителна подкрепа, за да се напредне в рамките на концепцията.

Списък с най-добрите практики в страната:

- Устойчива мобилност-крайбрежна алея (икономическо развитие, създаване на нови работни места, развитие на зоната в рамките на крайбрежния тротоар)
- Инсталирани фотоволтаични системи в общинските сгради за енергоспестяване/енергийно обновяване на общински сгради
- Събиране на органични отпадъци след третиране за осигуряване на биогаз
- Велосипедна програма за регион Никозия „Велосипедът в действие“
- Велосипедно и пешеходно осветление в община Енгоми (Никозия) с LED технология и фотоволтаици.
- Дребномащабни възобновяеми енергийни ресурси
- „Градините на бъдещето“ за създаване на мрежа от общински градини в градовете.
- Участие в Споразумението на кметовете за намаляване на последиците от изменението на климата.
- Олимпийски плувен басейн в община Героскипу (Пафос) с използване на възобновяеми източници (слънчеви и геотермални).
- Две нови зелени площи в квартал Колони в община Героскипу (Пафос) (засаждане на дървета).
- Подкрепа на политиката за околната среда за рециклиране на островите.

- Инициатива „Спрете пластмасовия поток“, подкрепена от Beyond Plastic Med, за да спре замърсяването с пластмаса в Средиземно море.
- Програма “Холистично управление на отпадъците”.
- „Осигуряване на регулаторна мярка за промоция на велосипеди за паркиране на велосипеди“
- Зелена точка (район) за граждани в община Лация (Никозия)
- Обновяване на сградата на Община Гери по енергиен начин по реализация на проект „СИНЕРГЕЙН”.
- „Зелени квартали” в Община Лимасол

Като цяло респондентите заявиха, че гореспоменатите **най-добри практики имат силно/много добро въздействие върху добрите резултати/постигането на целта и има голяма/много добра възможност да бъдат приложени от други организации**. Освен това има висок/много добър шанс да бъде повторен като добра практика, докато има **много добра степен на новост и иновативност**.

Като цяло **публичните органи и НПО общуват със заинтересованите страни/бизнеса и гражданите и активно повишават осведомеността относно устойчивите политики и действията, свързани със Зеления пакт**. Те също така събират обратна връзка относно тези политики и действията, свързани със Зелената сделка.

Гърция

В Гърция **голямото мнозинство (88%) от местните администрации просто следват националните закони и препоръки**, 32% използват проактивен подход.

45% в момента са в процес на изготвяне на план/стратегия. 32% вече имат план/стратегия, 9% ще изготвят план в бъдеще. Само 9% не са готови поради липса на финансови възможности.

Като цяло изглежда, че **малко местни администрации/НПО са предприели пълни действия по отношение на EGD**. Въпреки това повечето местни администрации/НПО в Гърция изглежда се опитват да приемат по-голямата част от EGD, тъй като техните отговори се движат в рамките на приемливи нива. Освен това в Гърция има много работа за извършване на реални действия за устойчивост.

Сред най-добрите практики в Гърция:

- Изграждане на биоклиматична детска градина
- Стратегия за устойчиво градско развитие

- Насърчаване на проекти за енергийно обновяване на училищни звена и обществени сгради
- План за устойчива градска мобилност
- Спиране на лигнитни електроцентрали в Аркадия и закриване на лигнитни мини до 2023 г.
- Създаване на лаборатория за кръгова икономика
- Проект „Умен остров Китнос”.
- „Голямата алея” на Атина
- План за действие за климата
- Създаване на компостираща единица
- Рециклиране чрез сортиране при източника на 14 потока отпадъци
- Подмяна на дограмата на сградите
- Електромобилност, използване на електрически превозни средства
- Работа на Wind Park
- Проект „Астипалая интелигентен и зелен остров”.
- Правилно управление на отпадъците
- „ДА КЛИМА“ Програма за училищно образование, свързано с енергията
- Подмяна на обществено улично осветление с LED осветление
- Почистване на плажове и повишаване на осведомеността относно стойността на биоразнообразието
- Развитие на устойчиви туристически услуги и продукти (острови-членки)
- „ЗЕЛЕНИ СТАИ” в тринадесет училищни блока
- Закупуване на електрически превозни средства
- Компостиране на градска мрежа “RE-THINK ΒΡΙΛΗΨΣΙΑ”
- Подмяна на водни системи с помпени станции и телеметрия за намаляване на потреблението на енергия и разхищаването на вода
- Планиране на системата за управление на околната среда според новия стандарт ISO 14001:2015
- Проучване и планиране за зелени покриви и подобряване на градската среда

- План за действие за устойчива енергия в община Кавала
- Енергийно надграждане и енергоспестяване в обществени сгради (острови-членове)
- CDP Europe Awards: Намаляване на емисиите на парникови газове
- Увеличаване и подпомагане на зелените площи

В Гърция **публичните органи и НПО общуват повече с гражданите и активно повишават осведомеността относно устойчивите политики и действията, свързани със Зелената сделка.** Те също така събират обратна връзка относно тези политики и действията, свързани със Зелената сделка. По този въпрос трябва да се подобри **ангажираността на местните администрации към бизнеса и заинтересованите страни.**

Италия

Институционалният подход на администрацията/НПО към устойчивост върна тези проценти:

- **36,8% от анкетиранияте използват проактивен подход**
- **36,8% нямат конкретна и идентифицирана политика за устойчивост**
- 26,3% просто следват националните закони и препоръки
- 15,8% просто следват регионалните закони (законодателството на ЕС или вътрешните регионални разпоредби) и препоръките
- 5,3% просто следват международните закони и препоръки

Въпросът: „Ако вашата местна администрация е започнала преход към по-устойчива общност, на кой етап е вашият план/стратегия?“ върна следните отговори:

20% не знаят на кой етап е местният план/стратегия

15% вече имат такъв план/стратегия

15% в момента са в процес на изготвяне на такъв план/стратегия

15% ще изготвят план/стратегия в бъдеще

10% не са готови основно защото местната администрация няма финансови възможности

10% не са готови основно защото местната администрация няма административен капацитет.

Като цяло **местните администрации са предприели меки действия, когато говорят за EGD. Малко действия са над „приемливото“ ниво**, поне „4“ и в мнозинството (повече от 10 от 20 респонденти) като „Повишаване на климатичните амбиции“, „Фермата до вилица“ и „Овластяване на гражданите за преход към климат неутрална, устойчива Европа“.

Сред примерите за най-добри практики, приложени в местните райони от местната администрация/НПО по отношение на 10-те области, споменати в предишния въпрос, респондентите посочиха много проекти като:

- Споделяне на автомобили, велосипеди и скутери в Палермо (4)
- Зелено образование в начални училища, гимназии и университети (3)
- Проект за устойчива мобилност MUV (2)
- Индустрия (селско стопанство) за чиста и кръгова икономика (2)
- Център за повторна употреба -Caltagirone
- Piazza Armerina Ecostation
- Ri HUB-Ri Lab-Laboratories за регенериране на остарели компютри и домакински уреди
- „Градината на феите“, споделена градина в Палермо
- Екологична неделя
- Фестивал на алтернативно-родните енергии
- Проект стъпка по стъпка
- Увеличаване на колоезденето и зелените площи
- Приемане на наредба срещу пестицидите
- Непрекъснато обучение на сътрудници и партньори
- Събития за кръговата икономика
- Затваряне на историческия център за автомобилен трафик
- Публични срещи с техници, агрономи и лекари по въпросите на здравето и околната среда
- Платформа за създаване на общности
- Опазване и възстановяване на екосистемите и биоразнообразието
- Фермерски пазар

Като цяло респондентите декларират, че **тези най-добри практики могат да бъдат приложени от други организации/градски съвети, те имат добра степен на новост и иновативност и могат да бъдат възпроизведени като добра практика.**

Местните власти и НПО активно повишават осведомеността, събират обратна връзка и създават механизми за управление с участието на устойчивите политики и действията, свързани със Зелената сделка, със заинтересованите страни, бизнеса и гражданите. По-специално, те комуникират и активно повишават осведомеността относно устойчивите политики и действията, свързани със Зелената сделка (например провеждане на кампании в социалните медии, приканване на конкретни участници за участие).

Полша

52% от служителите на местните администратори/НПО просто следват националните закони и препоръки, 48% просто следват регионалните закони (законодателство на ЕС или вътрешни регионални разпоредби) и препоръки. 36% използват проактивен подход.

20% подготвят план/стратегия в бъдеще и не знаят. 16% вече имат такава стратегия и тя не е готова, защото нямат административен капацитет. 12% са в процес на изготвяне на такъв план/стратегия. Отговорите „НЕ“, върнаха тези интересни мотивации:

Не, не планираме да изготвяме план/стратегия по друга причина:

- "Липса на време. Изпълняваме дейности, проекти и идеи, но нямаме време (работим другаде) за разработване на допълнителна документация за Фондацията”;
- „Липса на ангажираност от страна на ръководителите на звена“.

В 10-те области на EGD **полските администрации са бавни в изпълнението на ефективни действия.** Всички области получиха ниски оценки (никоя над 4=средно ниво на изпълнение на действията). Това означава, че **местната администрация в Полша има дълъг път към пълното прилагане на политики, които могат да подобрят качеството на живот на своите граждани.**

Сред най-добрите практики, цитирани от респондентите:

Добри практики	Брой събития
Монтаж на фотоволтаични инсталации	7

Действия за опазване на околната среда и биоразнообразието	6
Съфинансиране на подмяната на топлинни източници с източници, захранвани от възобновяема енергия (предимно пещи на твърдо гориво)	4
Термомодернизация на обществени сгради	3
Монтаж на термопомпи	2
Зелена енергия - Биогазова инсталация	1
Създаване на Център за възобновяема енергия	1
Изграждане на битови пречиствателни станции	1
Безвъзмездни средства за задържане в малък мащаб	1
Намаляване на ефектите от водната ерозия	1
Намаляване на ефектите от ветровата ерозия	1
Намаляване на последиците от сушата	1
Опазване на въздуха, предотвратяване на замърсяване на въздуха	1
Селективно събиране на битови отпадъци	1
Развитие на градското земеделие чрез програма за подпомагане създаването на обществени градини	1
Действие: Покажете къде да засадите дърво	1
Създаване на мрежа от паркинги Park&Ride	1
Разработване на стратегия за електромобилност	1
Осветление на пътища и улици	1
Increasing the car fleet with electric cars	1
Създаване на секторен център за компетентност в областта на енергийната и ресурсна ефективност	1
Център за екологично образование	1
Образование: пермакултура, пчеларство, разделяне на отпадъци и др.	1
Образование, разпространение и дейности за повишаване на осведомеността + лобиране	1
Публикуване на статии, свързани с Европейския зелен договор в световно научно списание	1
Разработване на план за действие, водещ до превръщането на функционалната зона на Бялисток в територия с нулево нетно потребление на енергия през следващите тридесет години (до 2050 г.)	1

Тези най-добри практики имат добър потенциал за прилагане в други организации и възпроизвеждане. Те също имат добра степен на новост и иновативност.

Местните администрации в еднаква степен ангажират заинтересованите страни/бизнеса и гражданите, но без да получават обратна връзка и участие от тези целеви групи.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Ирландия

Институционалният подход на администрацията/НПО към устойчивост върна тези проценти:

55% от анкетираните използват проактивен подход

15% нямат конкретна и идентифицирана политика за устойчивост

15% просто следват националните закони и препоръки

15% просто следват регионалните закони (законодателството на ЕС или вътрешните регионални разпоредби) и препоръките

Въпросът: „Ако вашата местна администрация е започнала преход към по-устойчива общност, на кой етап е вашият план/стратегия?“ върна следните отговори:

20% вече имат такъв план/стратегия

45% в момента са в процес на изготвяне на такъв план/стратегия

35% ще изготвят план/стратегия в бъдеще

Като цяло **действията на местните власти са бавни, като по-голямата част от отговорите между 3 и 5 сочат някои предприети действия, но при много действия на EGD много малко респонденти са заявили, че са предприети пълни действия.** Във връзка с устойчива и интелигентна мобилност и действия от ферма до вилица; те обикновено са най-слабо развити и това е в съответствие с констатациите в други области на изследването. Определено е **необходима повече вътрешна работа с местните власти във всички дейности**, тъй като способността им да бъдат лидери в тази област оказва влияние върху способността им също така да овластяват гражданите за прехода към климатично неутрална, устойчива Европа.

Сред примерите за най-добри практики, приложени от местната администрация/НПО, респондентите посочиха много проекти като:

- Интелигентен център за мобилност в град Дъблин
- Велоалеи и схема за споделяне на велосипеди
- Зелено образование в началните и средните училища – Green Schools Ireland
- Инициатива за оставяне на следи – An Taisce
- Преоборудване на жилища на местните власти
- Местни планове за биоразнообразие и местни схеми за засаждане
- Фермерски пазар и местни инициативи за купуване
- Схема за районно отопление на Tallaght
- Местен дневен ред 21/Схема за финансиране на действия на общността
- Инициативи от ферма до вилица
- Програма ЛИДЕР и инвестиции в местните общности и селската среда
- Център за преоткриване – повишаване на квалификацията и ъпциклиране – демонстрационен център за кръговата икономика
- CARO – Регионални офиси за действия в областта на климата: Подкрепа за нисковъглеродна и устойчива на климата Ирландия сред местните власти
- Програми за обучение по кръгова икономика – MODUS обучение

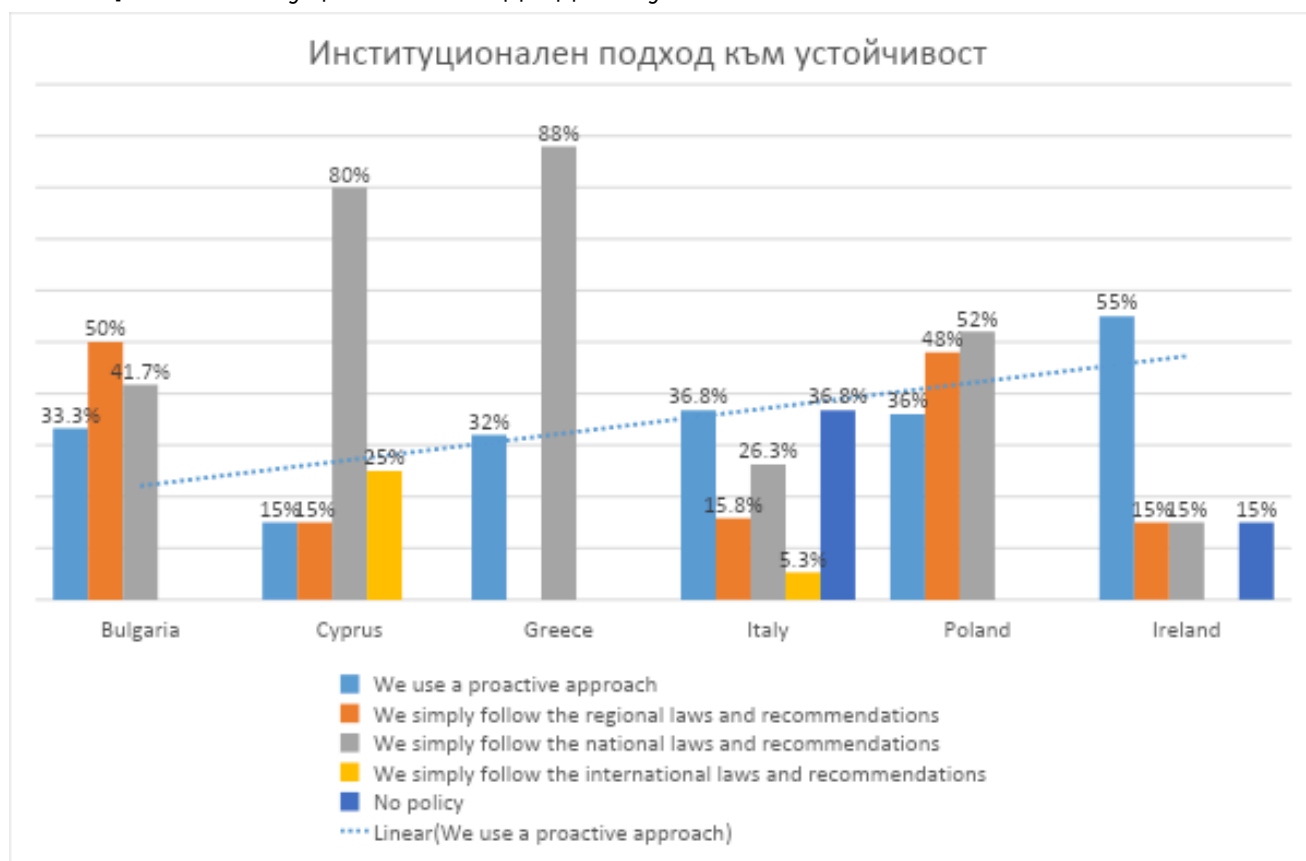
Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Като цяло, **много от тези най-добри практики могат да бъдат прехвърлени и приложени от други организации/градски съвети в цяла Европа.**

Местните власти и НПО не повишават активно осведомеността, не събират обратна връзка и не създават механизми за управление с участието на устойчивите политики и свързаните със Зелената сделка действия със заинтересованите страни, бизнеса и гражданите в Ирландия; това е основна слабост на системата и се подкрепя от **липсата на напредък, постигнат вътрешно с организациите**, т.е. те знаят, че знанията или опитът в момента са лидери в кръговата икономика в обществото.

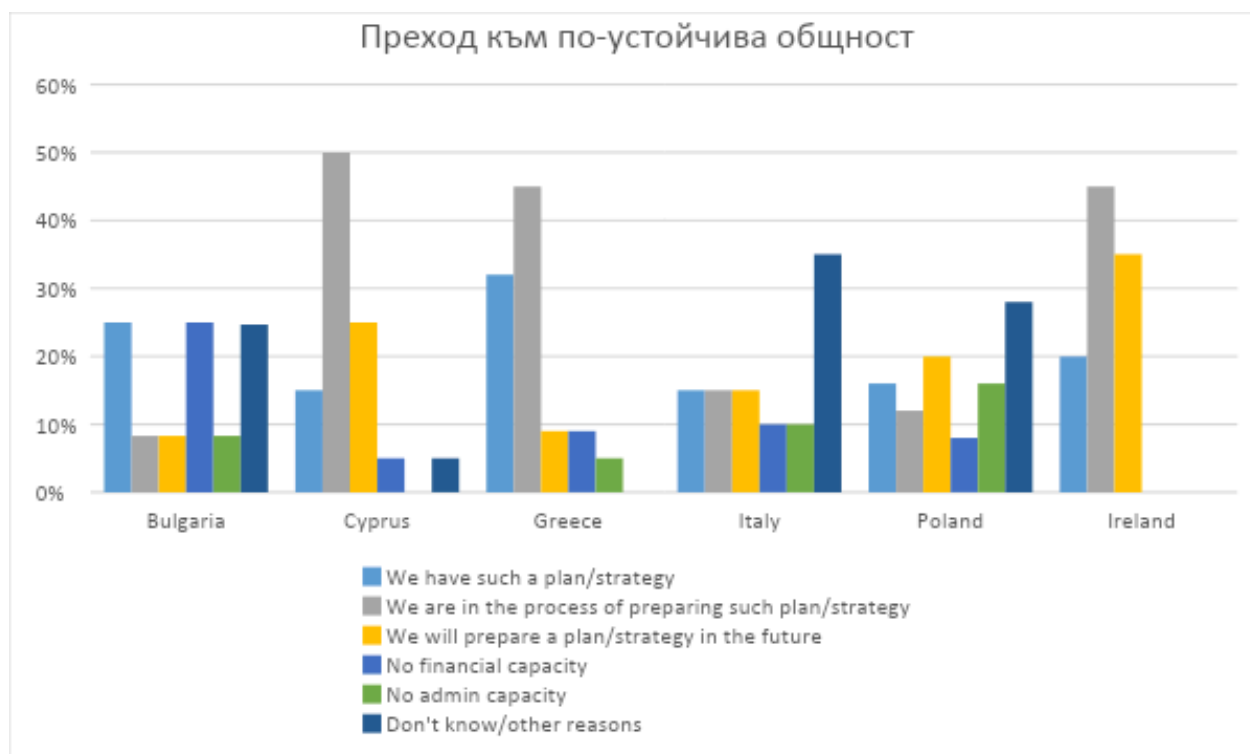
Институционалният подход към устойчивост е представен от следната графика, групираща данните от всички партньорски страни:

Таблица 8: Институционален подход към устойчивост

Най-важната тенденция към устойчивост е местните администрации просто да следват националните закони и препоръки. Използването на проактивен подход е от значение и в местните администрации.

Таблица 9: Преход към по-устойчива общност

Местните администрации са в процес на изготвяне на план/стратегия за по-устойчиви общности във всички страни, както се вижда от линейната тенденция.

Нуждите от обучение на политиците

България

Необходимата подкрепа за местните администрации за прехода към по-устойчива общност е:

91,7% Финансова подкрепа

75% Изграждане на капацитет

66,7% Административна подкрепа

41,7% Източници на информация

91,7% са казали, че имат нужда от специално обучение, 8,3% са отговорили с Не

Ако „Да“, коя от следните теми:

75% Зелени секторни умения

58,3% Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

50% Професионално развитие**50% умения за лобирание**

41,7% Управление на промените

33,3% Социално-образователни умения

33% Лидерски умения

16,7% Креативност

Според респондентите **трите най-големи пречки**, пред които е изправена тяхната администрация/НПО при постигане на целите на Зелената сделка, са:

100% Липса на финансови възможности**50% Обременителна бюрокрация****33,3% Липса на подкрепа и ангажираност на гражданите****33,3% Липса на информираност сред вземащите решения****33,3% Липса на технически капацитет**

30% Липса на подкрепа и ангажираност на бизнеса

25% Липса на диалог с по-високо ниво на управление

16,7% Липса на надеждни/специфични данни

Кипър

Според анкетиранияте подкрепата, от която се нуждае местната администрация/НПО за преход към по-устойчива общност е:

75% финансова подкрепа**50% административна поддръжка****30% Изграждане на капацитет**

15% Източници на информация

90% казаха, че се нуждаят от специално обучение, 10% отговориха с Не

Ако „Да“, коя от следните теми:

88% Зелени секторни умения**65% Лидерски умения****55% креативност**

50% умения за лобирание

52% Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите

30% Социално-образователни умения

48% Управление на промените

36% Професионално развитие

Според респондентите **трите най-големи пречки**, пред които е изправена тяхната администрация/НПО при постигане на целите на Зелената сделка, са:

60% Обременителна бюрокрация**55% Липса на финансови възможности**

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

45% Липса на диалог с по-високо ниво на управление

35% Липса на подкрепа и ангажираност на гражданите

35% Липса на информираност сред вземащите решения

30% Липса на подкрепа и ангажираност на бизнеса

10% Липса на технически капацитет

5% Липса на надеждни/специфични данни

Гърция

Според анкетиранията подкрепата, от която се нуждае местната администрация/НПО за преход към по-устойчива общност е:

95% финансова подкрепа**75% Изграждане на капацитет****55% Източници на информация****55% административна поддръжка****96% казаха, че се нуждаят от специално обучение,**

4% отговориха с Не

Ако „Да“, коя от следните теми:

Зелени секторни умения**Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите****Управление на промените**

Професионално развитие

Според респондентите **трите най-големи пречки**, пред които е изправена тяхната администрация/НПО при постигане на целите на Зелената сделка, са:

18% Липса на финансови възможности**17% Обременителна бюрокрация****13% Липса на подкрепа и ангажираност на гражданите**

11% Липса на подкрепа и ангажираност на бизнеса

9% Липса на диалог с по-високо ниво на управление

8% Липса на информираност сред вземащите решения

8% Липса на надеждни/специфични данни

Италия

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Според анкетираните подкрепата, от която се нуждае местната администрация/НПО за преход към по-устойчива общност е:

75%: Изграждане на капацитет
60%: Финансова подкрепа
40%: Източници на информация
35%: Административна подкрепа

95% казаха, че се нуждаят от специално обучение, 5% отговориха с Не

Ако „Да“, коя от следните теми:

55%: Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите
55%: Управление на промените
50%: Зелени секторни умения
35%: Креативност
35%: Лобистки умения
35%: Професионално развитие
30% Социално-образователни умения
15%: Лидерски умения

Според респондентите **трите най-големи пречки**, пред които е изправена тяхната администрация/НПО при постигане на целите на Зелената сделка, са:

75%: Обременителна бюрокрация
45%: Вътрешни/местни политически конфликти/интереси
45%: Липса на технически капацитет
40%: Липса на диалог с по-високо ниво на управление
30%: Липса на информираност сред вземащите решения
25%: Липса на подкрепа и ангажираност на бизнеса
15%: Липса на подкрепа и ангажираност на гражданите
10%: Липса на надеждни/специфични данни
5%: Потенциални въздействия на COVID-19

Полша

В Полша местните администрации се нуждаят от:

43% Финансова подкрепа
25% Изграждане на капацитет
21% Административна подкрепа

92% смятат, че се нуждаят от специално обучение, за да подкрепят прилагането на ефективни политики на местно ниво.

По-специално, те се нуждаят от:

72% Зелени секторни умения

56% Социално-образователни умения

48% Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите

40% Професионално развитие

36% Креативност

Трите най-големи пречки за постигане на целите на Зелената сделка са:

52% Липса на финансови възможности

36% Потенциални въздействия на COVID-19

32% Вътрешни/местни политически конфликти/интереси

28% Обременителна бюрокрация

28% Липса на информираност сред вземащите решения

Друго:

• „Липса на капацитет за набиране на независим професионален персонал, особено в областта на екоенергетиката и енергийния преход”;

• „Липса на подкрепа от властите и местната власт, неизпълнение на задълженията си от назначените за това институции!”

Ирландия

100% казаха, че се нуждаят от специално обучение и избраните теми бяха както следва – подредени по приоритет:

75%: Зелени секторни умения

50%: Лидерски умения

45%: Комуникационни или маркетингови умения за ангажиране на гражданите

45%: Управление на промените

30%: Професионално развитие

25%: Креативност

20% Социално-образователни умения

5%: Лобистки умения

Според анкетираните подкрепата, от която се нуждае местната администрация/НПО за преход към по-устойчива общност:

90%: Изграждане на капацитет

75%: Финансова подкрепа

50%: Административна подкрепа

10%: Източници на информация

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Според респондентите **трите най-големи пречки**, пред които е изправена тяхната администрация/НПО при постигане на целите на Зелената сделка, са:

60%: Липса на финансови възможности

55%: Обременителна бюрокрация

40%: Липса на информираност сред вземащите решения

30%: Липса на подкрепа и ангажираност на гражданите

25%: Вътрешни/местни политически конфликти/интереси

25%: Липса на диалог с по-високо ниво на управление

25%: Липса на технически капацитет

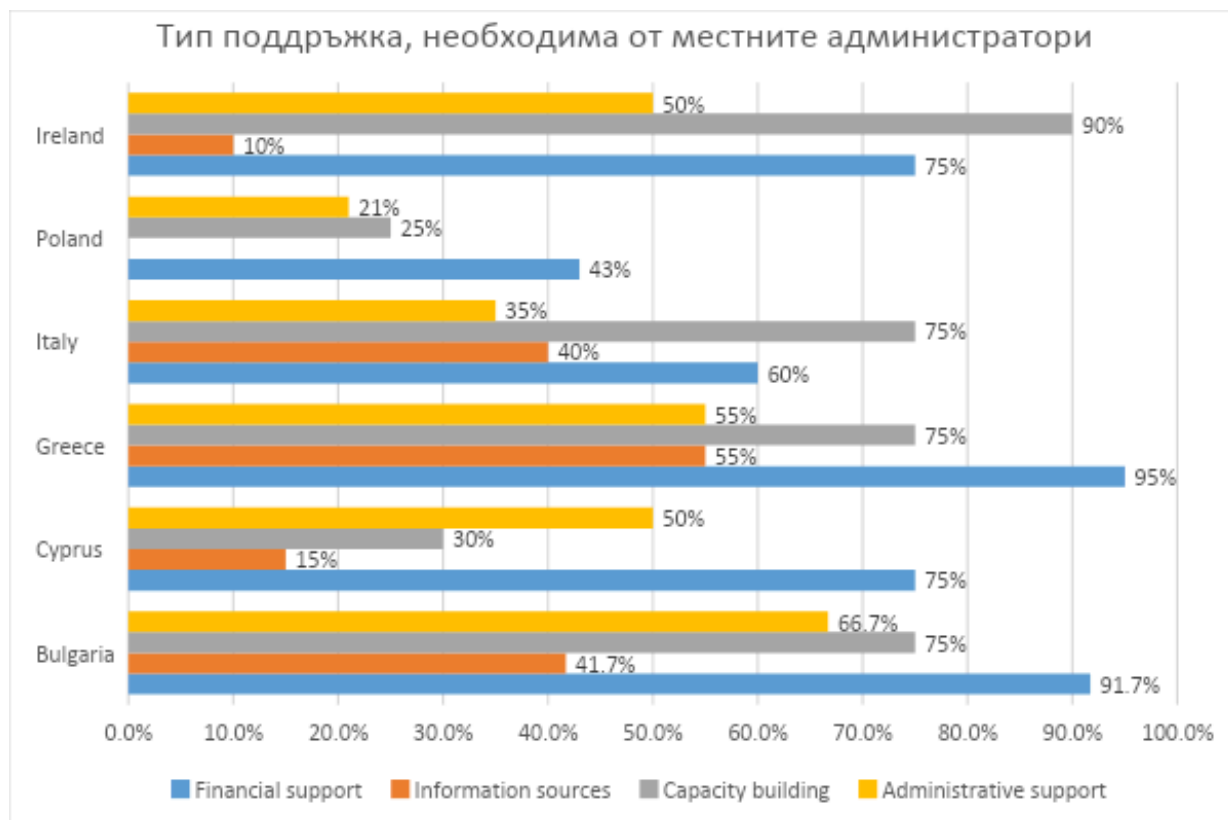
20%: Потенциални въздействия на COVID-19

10%: Липса на подкрепа и ангажираност на бизнеса

5%: Липса на надеждни/специфични данни

Сравненият анализ на нуждите от обучение на политиците в местен контекст даде тези резултати, обобщени със следните графики:

Таблица 10: Тип поддръжка, необходима от местните администратори

Изграждането на капацитет и финансовата подкрепа са основните неща, които липсват на местно ниво за прилагане на зелени политики. Също така, административната подкрепа има значение за прилагането на местните зелени политики.

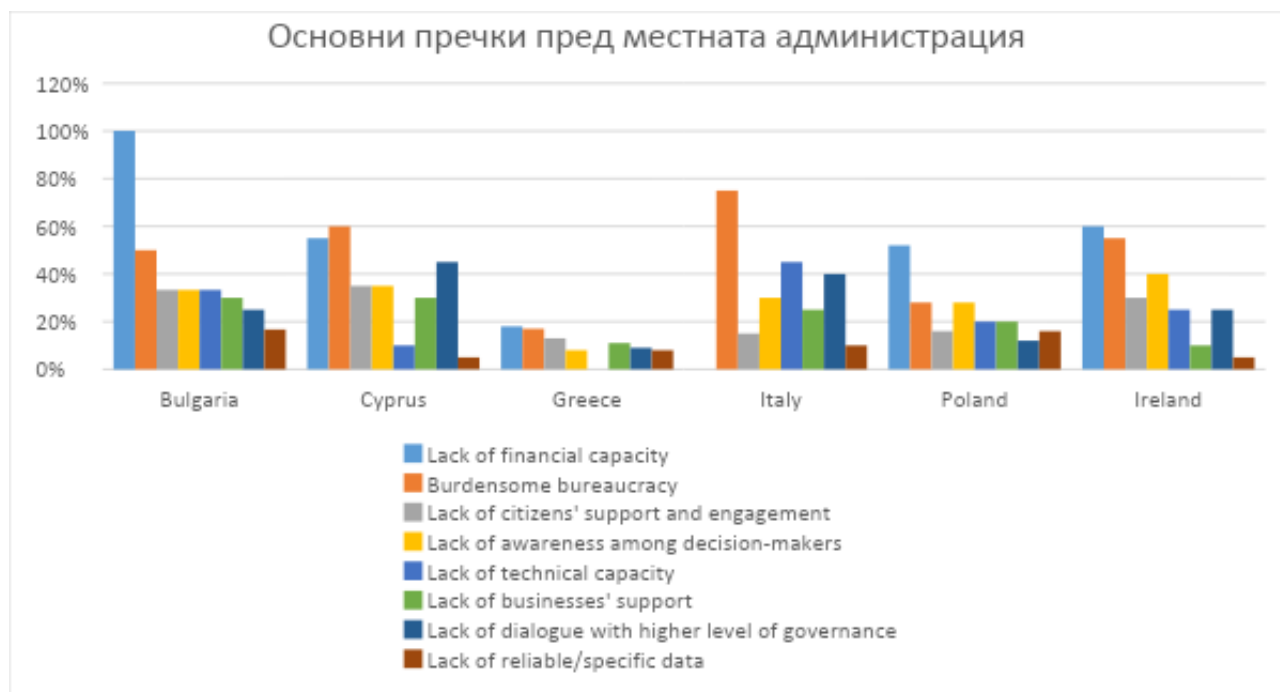
Таблица 11: Теми за специално обучение за местни администратори

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

Във всички партньорски страни основната тема за специфично обучение са зелените секторни умения, следвани от комуникационни и маркетингови умения.

Таблица 12: Основни пречки пред местните администратори за прилагане на зелени политики

Основната пречка за местните администратори за прилагане на зелени политики са: липса на финансов капацитет в почти всички партньорски страни, последвана от обременяваща бюрокрация.

Методология за оценка за оценяване/създаване на местни политики на Европейския зелен курс: първи съображения

Методологията за оценка е **насочена към служителите и представители на местните власти**, занимаващи се с екологични и климатични цели на местно ниво. Целта е да се осигури основата за разработването на **общ документ, който може да бъде използван от местните власти, за да се засили ролята им за подпомагане осигуряването на изменението на климата**. Методиката е насочена към държавните служители на местната власт в ежедневната им работа за подкрепа и консултиране на избрани членове на местни партии, кметове и висши мениджъри. Методологията за оценка е продукт на съвместни усилия на интервюта с 5 служители на местните власти от всяка страна и най-добрите практики на всяко местно ниво. В резултат на това Методологията ще насърчава **полезни източници на данни, насоки, шаблони и доказателства**, както и примери от местните власти и други ключови заинтересовани страни. Идеята е да се приеме **стандартизирана рамка (методология и инструменти)** за оценка и анализ на събраните резултати от интервюта в системна международна

матрица. Първичният **качествен анализ на резултатите** от изследванията на PRISM са представени на следващите страници.

Инструментите, шаблоните, индексите за оценка на придобитите действия и компетенции, предназначени за разработване на местни действия за устойчивост на изменението на климата, са представени в тази част на IO1.A1.

Инструменти и индекси

Анализирайки данните от въпросниците от всички страни, можем да стигнем до извода, че при прехвърлянето и адаптирането на една добра практика от страна в друга, от град в друг е основно да се вземат предвид следните **показатели**:

- **Размерът на града**, където да се прехвърлят най-добрите практики
- **Професионалните умения и компетенции** на местните администратори и техници
- Наличните **финансови ресурси** на местно ниво
- **Продължителността на прилагането** на една практика

От най-добрите практики стана ясно, че **основните пречки** пред възпроизвеждането на най-добрите практики са:

- Ще е необходимо и **обучение на ключови заинтересовани страни**
- **Различните нужди** на различните местни администрации и **техния политически адрес**
- Едно от основните ограничения е **въпросът с финансирането**, тъй като тези видове инвестиции се нуждаят от разумно финансиране, за да бъдат оперативни
- Понякога **наличните пространства** за изпълнение на реални действия са проблем
- **Високата цена на първоначалната инвестиция** може да бъде ограничение, особено от малките общини
- **Ограничено време за подготовка** на техническото проучване и подаване на най-доброто практическо приложение за финансиране
- Трудност при прилагането на **регулаторната рамка**, отнасяща се до **законодателството за благоустройството, законодателството за градоустройството, строителните разпоредби с цел енергийна автономност на сградите**
- Необходимост от **допълнително обучение на ръководители** от различни специалности за изпълнение и наблюдение на проекта
- **Управлението на данни** е проблем в много най-добри практики
- Изисква се **дългосрочно планиране и големи решения** трябва да се вземат на национално ниво

- **Измерването на въздействието** е проблем
- **Стратегии за мотивация и ангажираност за мотивиране на граждани**, предприемачи и бизнесмени
- **Липса на зелени обществени поръчки**
- **Технически ограничения**
- **Високите разходи за услуги** и проекти за управление на персонала
- **Ниска наличност на данни**
- **Високи разходи за разработване на стратегия**
- Необходимо е **цялостен подход към устойчивото развитие**
- Необходимо е **сътрудничество на органи**, които наблюдават зелени проекти
- **Съпротива на гражданите** да променят навиците си

От анализа на резултатите от събраните въпросници и интервютата с местните администратори/персонала на НПО стана ясно, че за правилното изпълнение на действията за прилагане на стратегиите на Европейския зелен договор е **необходим холистичен подход** за добрите резултати на изпитано и изпробвано действие, направено в друг контекст (град или държава). Най-добрата практика в Гърция не може да бъде възпроизведена автоматично в Италия, ако контекстът, заинтересованите страни, политиките, местните администрации, техниците, екологичните НПО, всички части, участващи в проекта, не са в съответствие с проекта. Голям брой променливи влияят върху добрите резултати на практика, която може да бъде абсолютно печеливша в една страна, но да доведе до голям провал в друга. Холистичният подход е необходим и променливите/индексите, които трябва да се вземат предвид, са много. Както беше написано по-горе, трябва да вземем предвид:

- **Размерът на града**, където да се прехвърлят най-добрите практики
- **Професионалните умения и компетенции** на местните администратори и техници
- Наличните **финансови ресурси** на местно ниво
- **Продължителността на прилагането** на една практика
- **Политическата воля и адрес** на местната администрация
- **Степента на екологично съзнание** на гражданите, живеещи в района
- Концентрацията на „**зелени икономически оператори**“, които работят и произвеждат в районите

Всички тези променливи/индекси допринасят за оценка на преносимостта и потенциалния успех на действие/най-добра практика, която местните политици биха искали да приложат в своите общности, за да подобрят качеството на живот от гледна точка на околната среда.

От тези данни можем да създадем матрица за оценка на приложимостта и преносимостта на най-добрата практика от страна в друга:

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ПРЕХОДИМОСТ НА ДОБРА ПРАКТИКА

Променливи/индекси	Степен на променливи на местно ниво		
	Малък (до 25 хиляди граждани)	Среден (от 25 000 до 100 000 граждани)	Голям (> 100 000 граждани)
<i>Размер на града</i>			
	Ниски	Средни	Високи
<i>Професионални умения и компетенции на местни участници</i>			
	Малки	Средни	Големи
<i>Финансови ресурси</i>			
	Кратка	Средна	Продължителна
<i>Продължителност на изпълнение</i>			
	Либерални	Консервативни	Зелени
<i>Политическа воля и принадлежност</i>			
	Слабо	Средно	Високо
<i>Зелено съзнание на гражданите</i>			
	Слаба	Средна	Висока
<i>Концентрация на зеления бизнес на местно ниво</i>			
	Слаба	Средна	Висока
<i>Степен на урбанизация или индустриализация</i>			

Тази матрица може да подпомогне местните администратори да сравняват най-добрите практики и да оценят дали една най-добра практика, използвана в една страна, може да бъде възпроизведена в собствената страна на местно ниво. Ясно е, че **е важно да се сравни размерът на град, в който е приложена най-добрата практика, с размера на местната администрация, където политиките искат да „внесат“ и възпроизведат най-добрите практики.** Като цяло, от интервютата с местните

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява възгледите само на авторите, и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

администратори, проведени във всички партньорски държави, възпроизвеждането на най-добра практика в малък град от голям е сложно и е по-лесно да се приложи и да се опита да възпроизведе решения, прилагани в градове със същия размер. В същото време понякога е необходимо **дългосрочно прилагане, за да се оцени ефективността на най-добрата практика за гражданите и качеството им на живот.** Политическият адрес и концентрацията на зелени предприятия също са много важни за оценка на прехвърлянето на зелена практика от град в друг.